

Akugu 'Ba Pɔlo Zi TITO

¹ Ma Pɔlo mugu waraga nime z̄iyi Tito. Ma bɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba gb̄i bɔ laja 'ba Ȳesu Kur̄isit̄o. Bo Bɔko'ba i'di ma 'deni to'dɔ ndɔbɔ abo nime 'dɔ tokonyi ya ame ga bo kigeli 'deni ne 'dɔ ki'di d̄onni gɔ lende kodɔrɔ abo, kina gb̄i tikali loma ame bo Bɔko'ba ko'dɔkɔ z̄inni ne.

² M̄edi mo'dɔ r̄om̄oyi ma 'deni ti kɔmɔ ki'di gɔ didi ma n̄burun̄buru ma bo k̄edi ki'di zize. Bo Bɔko'ba o'dɔ b̄eti d̄e, bo iya 'deni m̄olo di bi tisaki mo 'dɔ ti'di didi ma n̄burun̄buru zi bilaka abo ga.

³ Kina ame na 'deni rɔ kada ma laka mo, bo ileme lende 'ba didi abo t̄on̄e 'deni zize. Lende 'ba didi nime Bɔko'ba bɔ t̄omɔ ze di m̄i t̄ol̄e i'di 'deni z̄o, kose ḡomo 'dɔ muw̄ow̄o zi bilaka ma laki.

⁴ Ni Tito na rɔ kole 'ba gbagba ma m̄i ti'di dɔ gɔ lende 'ba Ȳesu Kur̄isit̄o. 'Bu ze Bɔko'ba ti Ȳesu Kur̄isit̄o bɔ t̄omɔ ze di m̄i t̄ol̄e ko'dɔ ȳeyi d̄oyi ki'di lende k̄eyi koloma tiyi.

Tito Bɔ Laja M̄i D̄oyayi 'Ba Kur̄et̄e

⁵ Mola yi m̄i Kur̄et̄e 'dɔ kilen̄o gɔ ndɔbɔ 'ba kanisa laka kina gb̄i 'dɔ ki'di l̄obu 'ba dɔ kanisa m̄i d̄olin̄o mo ga pili. Kina kɔzɔ ma mose z̄iyi tikali mo laka gɔ lende 'ba ti'di l̄obu 'ba dɔ kanisa.

⁶ L̄obu 'ba dɔ kanisa 'dɔ k̄edi rɔ bilaka ame kinza bi n̄gorɔ 'ba lende m̄oto r̄omo. Kina 'dɔ bo k̄edi gb̄i n̄ge ti 'ja k̄oto, rɔ bɔ ame kole abo ga

kuwö dö bo laka ki'di dönni go lende 'ba Yësu Kurisitö, tine gbi kinza wa mato ame 'do bilaka kususu lijë timo mi loma 'bënni ne.

⁷ Löbu 'ba dö kanisa 'do kedi ro bo ame kinza bi ngoro mato romo ne romöyi bo na ro bo kongo go bilaka 'ba Boko'ba. Kina 'do bo kedi ro bilaka ame kinza ro bo to'do mi löbu, ro bo tenyi welo ro 'diri. Kina kinza bo kinza gbi ro bo layi, ro bo ko'do ya ala gbi ro bo to'ja yamo ti kori ma kënyë.

⁸ Tine 'do bo kedi ro bo ko'do nba, ko'doko nge ro lende ma laka. Bo kedi ro bo ma ko'do lende de ro do rumö, tine ro bo togbo do yida ro bo nge to'do lende laka ame Boko'ba ko'doko ne.

⁹ Kina 'do bo kedi ro bo ame kinda'ba laja laka 'ba Boko'ba kozo ma miyandi yi timo. Kori nime na ti ki'di bo ngi ko'bo toco bilaka 'ba kanisa ti akiyandi ma kodoro kina ti lende abo kodowe dokonyo ya ma kinza ko'doko lende 'ba Boko'ba de naga nima ngi.

¹⁰ Löbu 'ba dö kanisa na 'do kedi kozo a nime te, romöyi ma konzi mato ga uwö do lende 'ba Boko'ba de, ngi ro bo 'bolu bo lende yawa. Bo 'bolu naga nime ma konzi mo ga di mi Yudayi.

¹¹ Lijë i'di kpa goli ma konzi mato ga 'deni koco yaga di mi kori 'ba lende 'ba Boko'ba. Tine ziyi 'do koboso kpa akiyandi kënyë 'bënni nima koro yaga, ame lijë kedi ko'do nge to'ja yamo timo ne.

¹² Romöyi bo 'bosi 'bënni mato 'ba Kurëtë iya 'deni tonë te, "Bilaka 'ba Kurëtë lijë ngi ro bo beti, bo kpa gbörö, bo tikëpi ro kuruku ma kënyë."

¹³ Lende nime edi ro ma laka, kina miya ziyi

'do kilende zänni ro ma kitigo 'do lijë kö'bö ti'di dönni go lende 'ba Boko'ba, kinza lijë koga kpenni de gomo.

¹⁴ Tine kinza lijë ki'di dönni de gbī go lende yawa 'ba Yudayi naga nima. Kina kinza lijë kuwö do kö'du ki'di 'ba bo kilagi lende kodoro 'ba Boko'ba naga nima de.

¹⁵ Lende ma ro dömyöi bilaka naga nima na me. Bo ame 'deni ro ma kopö komö Boko'ba, wa motö 'ba dolinö nime inza kpe ma 'do ki'di bo ro ti'da di komö Boko'ba. Tine ya ma kinza ki'di dönni de go lende abo naga nima 'deni pili ro ti'da di komö bo. Lende 'benni ga 'deni kpaki ro ti'da kina dönni irasi roni 'deni lijë ikali lende ma laka de kpe.

¹⁶ Lijë idewo rönni ro bo tikali Boko'ba tine ndobo 'benni ga ileme ngi lijë ikali bo Boko'ba de du te. Lijë uwö do Boko'ba de tine lijë ebe gbi to'do wa ma bo ko'ji naga. Kina ngi lijë o'bo de kpe to'do wa motö ro ma laka.

2

Akiyandi Ma Laka

¹ Tine ni 'beyi'iyandi lijë to'do wa ame kuti döni ti akiyandi laka 'ba Boko'ba nime ne.

² Ilende zi bilaka 'ba kanisa ame ga ro bulöbu ne 'do lijë kogbo do yida rönni, ko'do a ma kodoro tine de to'do wa ma ro do rumö. Kina 'do lijë ki'di dönni go lende 'ba Boko'ba ti doki'di kotö gbi to'ö bilaka kina tombi gomö kinza tola gomo.

³⁻⁴ Kina 'do kilende gbi zi 'ja löbu mo ga, lijë 'ba Boko'ba na, loma 'benni kö'bö ro ma laka. Kinza

lijë kö'bö dë rɔ bɔ kore ala rɔ atoli 'ba layi. Tine zinnī tiyandi 'ja titi ti lende laka tɔ'ɔ mē'dē nnī gbī ti kole 'bēnnī ga.

⁵ Kina 'dɔ lijë 'ja titi kogbɔ dɔ yida rōnnī ti kinza to'dɔ yērī. Gɔ lijë ko'dɔ ndɔbɔ 'ba dɔ liɲɔ 'bēnnī ga na rɔ ma laka ti mī këyī gbī ti tuwö dɔ mē'dē nnī ga. Ame na ɲgī ti ki'di bilaka kiti'ja lende 'ba Boko'ba dë kpe.

⁶ Kina ilende gbī zi yɔbi mo ga togbɔ dɔ yida rōnnī ga laka.

⁷ Tine nī 'bēyī 'dɔ kö'bö rɔ bɔ kileme lende laka mī ako'dɔ 'bī pili. Akiyandi 'bī i'di kēdī kinza 'bölu kina gbī kinza lende yawa yīmo.

⁸ Mī akiyandi pili ö'bö ti lende laka ame kinza bilaka ko'ja bi ɲgɔrɔ mɔtɔ 'dɔ kususū yi timo. 'Dɔ bɔ kilagi lende ze naga nima rɔmo kaya ɲgī kikali dë kpe tiya a ma kënyë mɔtɔ ti möyī ze.

⁹ Kina 'dɔ kilende gbī zi bilaka 'ba kanisa ame ga rɔ bɔ ndɔbɔ zi ya mɔtɔ ga ne. Kina laka 'dɔ lijë kuwö dɔ bɔ dōnnī ga gbī to'dɔ ako'dɔkɔ mo ga pili kinza lende mɔtɔ teyi.

¹⁰ Kina kinza lijë ko'wali wa mo ga dë gbī. Tine 'dɔ lijë ko'dɔ wa ame ga gɔ kileme lijë rɔ bilaka laka zi bɔ dōnnī ga mī ndɔbɔ ko'dɔ 'bēnnī ne. Kina ti kileme ɲgī akiyandi 'ba Boko'ba bɔ tɔmɔ ze di mī tölë nime ēdī rɔ lende laka.

¹¹ Miya te rōmöyī Boko'ba i'di lende këyī abo 'deni zi bilaka pili koyi bi kɔzɔ bi kɔpɔ tara. Rōmöyī ti lende këyī abo na me bo kɔmɔ dɔkomali bilaka lesi 'deni pili di mī tölë.

¹² Bo ose 'deni zize 'dɔ dodɔke rɔze ti bēri di mī ako'dɔ ti ako'dɔkɔ 'ba dɔliɲɔ nime. Tine zize

toloma mi doliŋɔ nime togbo do yida roze. Kina gbi 'do do'doke lende laka toro Boko'ba.

¹³ Römöyì dēdike 'deni ti kɔmɔ ki'di ti bi koda go kada laka ame 'do Yēsu Kurīsītō kileme ro bo ro löbu 'ba do wa pili ne. Bo na ro Boko'ba ze ame ro do kiteli, bo kɔmɔ ze 'deni yaga di mi tölē ne.

¹⁴ Bo ölä 'deni tutē goze di mi lende kënyē pili ti'di ze ro ma kɔpɔ ro 'ba gbagba bo ga nge tönyö go lende ko'do laka.

¹⁵ Oto ndose naga nime zi bilaka 'ba kanisa. Römöyì Boko'ba i'di közi kakpa 'deni ziyi toco lijē mi lende laka tamo dönni go lende kënyē. Tine ni kinza ki'di bɔtɔ mɔtɔ kudöli yi dē.

3

Loma 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

¹ Iya zi bilaka 'ba kanisa kinza lijē kola go tuwö do turu ni ti ya ma ti közi kakpa naga dē. Ma laka mo na 'do lijē koro ya naga nime. Kina 'do lijē kö'bö nburu ndö to'do a ma laka ame ga kēdi kiya zinni to'do mo ne.

² Kinza lijē kiti'ja bɔtɔ dē, ko'do 'diri dē gbi. Tine 'do lijē kokonyi bilaka pili gbi toloma ti kɔmɔ kele.

³ Römöyì pa molo bine gba kinza dēdike ro 'ba Kurīsītō dolomake 'deni to'do lende do rumö doroke bilaka dē kina do'doke lende laka odo dē gbi yo. Dö'böke eze nge to'do dokomali wa ame ga ro ako'doko 'ba yida roze ga ne. Dolomake 'deni bine ro bo ko'do lende kënyē, ti mi kombi. Bilaka o'ji ze, kina ze gbi tara do'jike bilaka.

⁴ Tine kina me Boko'ba kileme ako'ɔ abo 'deni gbī ti yēyī mo ame 'dɔ bo kɔmɔ ze di mī tölē.

⁵ Bo o'dɔ 'deni gɔ mī këyī abo tine inza du te gɔ lende ko'dɔ laka ze ga. Nyī Kɔtɔ Laka abo urögö ze 'deni rɔ ma kɔpɔ yaga di mī lende kënyē ze ga ki'di ze 'deni tēdi rɔ wa la'ja.

⁶ Bo i'di Kurisitö kɔmɔ ze 'deni yaga di mī tölē, bo koja Nyī Kɔtɔ Laka abo 'deni kulöwö kako kila'ba dɔze.

⁷ Lende këyī abo zize rɔ mbëmbë kina me bo ki'di ze 'deni 'dɔ dēdike rɔ ma laka kɔmɔ bo. Gɔ kö'du mo na dikalike 'deni ti do'jake didi ma ŋburunburu ŋgī rɔ apötö.

⁸ Lende naga nime rɔ ma laka kina 'dɔ koto tiya mo nduwē zi bilaka 'ba kanisa, kinza kudölu ra di dɔ ya ma ki'di dönñi 'deni gɔ lende 'ba Boko'ba naga nima lijē kënyö nduwē gɔ to'dɔ ndɔbɔ ma laka mī loma 'bënni ga ame 'dɔ kokonyi bilaka mɔtɔ ga gbī rɔ apötö.

⁹ Tine nī 'bēyī kinza konyonyɔ rōyī dē mī kowasa yawa naga nima ti lende 'ba tītētē möyī bulöbu ma mɔlo naga rɔ gögö. Kina gbī kinza kodɔ'bɔ rōyī dē ti bɔ këdi kamo ko'dɔ 'diri gɔ kö'du ki'di 'ba Musa naga nima. Lende naga nima pili rɔ kö'du yawa okonyi bɔtɔ dē kɔtɔ te.

¹⁰ ɔdɔ bɔ mɔtɔ këdi ame këdi ki'di bilaka 'ba kanisa ko'dɔ lamo rɔ gɔ rönñi, ilende zi bɔ mo kola gɔ to'dɔ mo yaga. ɔdɔ bo kola gɔmo dē ileki kiya gbī zi bo. Tine ɔdɔ bo kö'bö nduwē to'dɔ mo kinza kodɔ'bɔ rōyī dē kpe ti bo.

¹¹ Ikali 'deni, lijē bilaka ma kɔzɔ wa naga nima tara, ölu 'deni yaga di mī kori 'ba Boko'ba kina ako'dɔ 'bënni ga ileme lijē 'deni rɔ bɔ lende

kënyë.

Ndose Ma Nburunburu

¹² Mëdi mo'do toja Arotema matoga Tukikö kari ziyi yayi. Odo bo kömö 'deni opi röyi ndo kako zö Nikopoli. Römöyü mëdi mo'do tari toloma yayi mi kada 'ba bi këyi.

¹³ Kina 'do kopi röyi gbï tokonyi Zena bo toweli mi burë ni lijë ti Apolo. Odo lijë këdi ko'do tënyi di ziyi yayi ongo gönni laka 'do lijë këdi ti wa pili ma 'do kokonyi lijë mi lingere nima.

¹⁴ Iyandi bilaka ze ga 'ba kanisa laka to'do ndobo 'do lijë kokonyi ya ma këdi ro leri 'ba wa. Kina gbï kinza loma 'bënni këdi ra ngi ro yawa mi dolingo nime.

¹⁵ Löndö ame ga pili tö bine ne, umötö yi laka. Kina 'do kumötö ya ama ga yayi ro bo ki'di dönni go lende 'ba Kurisitö ko'ö ze kulöwö ne.

Lende këyi 'ba Boko'ba koloma tiye pili.

Jur Mödö
Jur Modo: Ndose Kodo Laka, Buku 'ba Tisaki ni Todo
to Lömu La'ja 'Ba Yösu Kurisito Nere Ze New
Testament+

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jur Mödö

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07